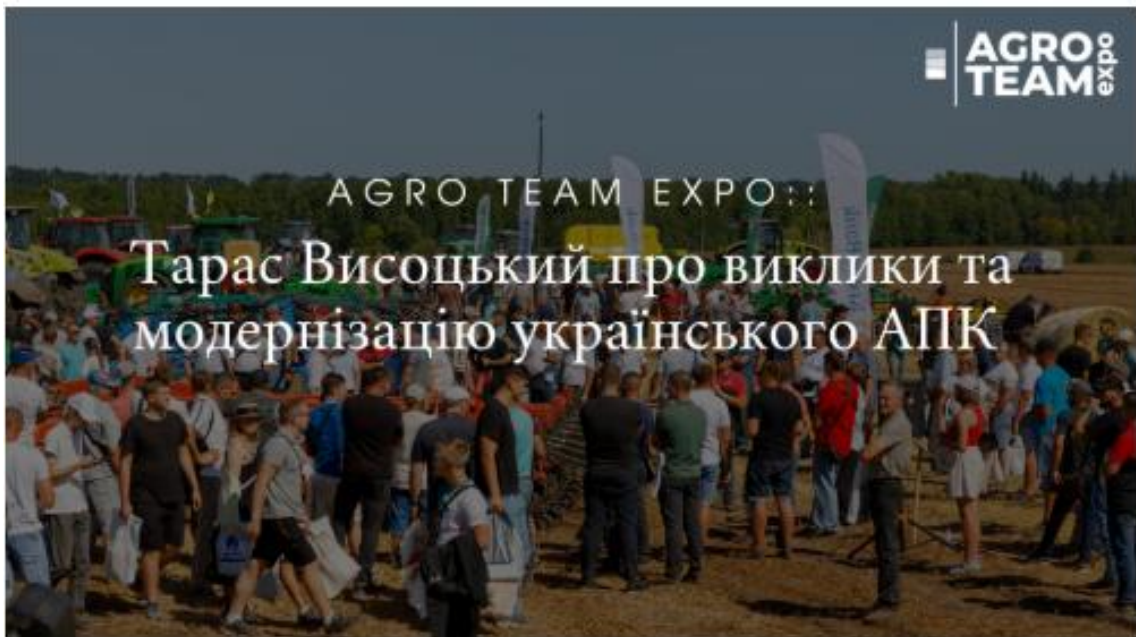

Agro Team Expo: Тарас Висоцький про виклики та модернізацію українського АПК

Напередодні Дня Поля «AGRO CHALLENGE» 2026, який 20–21 травня відбудеться у селі Оленівка, Київської області, аграрна спільнота традиційно концентрує увагу на ключових тенденціях розвитку галузі та практичних рішеннях, що визначають ефективність виробництва в нових економічних умовах.

Український агропромисловий комплекс продовжує функціонувати в умовах факторів, що ускладнюють діяльність аграрного ринку, формуючи нові підходи до виробництва, логістики, інвестицій та технологічного оновлення. Водночас саме ці зміни стимулюють пришвидшення модернізації та впровадження інновацій у секторі.

У таких умовах польові демонстраційні формати набувають особливої ваги, адже дозволяють оцінювати технічні та технологічні рішення безпосередньо в реальному виробничому середовищі. AGRO CHALLENGE є одним із таких майданчиків, де поєднуються практика, технології та професійна експертиза галузі.

Організатором заходу виступає Agro Team Expo — команда, яка системно розвиває формат польових виставкових аграрних подій в Україні та формує платформу для взаємодії бізнесу, виробників, експертів і державних інституцій у межах аграрного сектору.

У цьому контексті ми поспілкувалися з **Тарасом Висоцьким, заступником міністра економіки, довкілля та сільського господарства України, щодо ключових трансформацій агросектору, ролі технологічного розвитку, державної підтримки та перспектив подальшої модернізації українського АПК.**

Agro Team Expo: Охарактеризуйте сільське господарство України - що змінилось в галузі за чотири роки під впливом військових факторів та інших пов'язаних з цим ризиків та подій?

Український АПК уже четвертий рік працює в умовах, які для багатьох економік стали б критичними: війна, мінування земель, дорога логістика, нестача кадрів, коливання цін на ресурси. Але саме ці виклики змусили сектор швидше змінюватися – переходити до нових маршрутів експорту, інвестувати в переробку, точніше рахувати витрати й активніше впроваджувати технології.

Близько 20,5% сільгоспземель України стали недоступними або обмежено придатними для використання через окупацію, мінування та бойові дії. Це, безумовно, вплинуло на наші врожаї – порівняно з 2021 роком ми щорічно втрачаємо 25-30 млн тонн у виробництві зернових та олійних

Але важливо інше: агросектор не зупинився. Він адаптувався. Частина виробничої активності змістилася до центральних і західних регіонів, перебудова логістики на нові маршрути, зросла увага до переробки, зберігання, енергоефективності та технологій.

Якщо коротко: зерно все ще залишається основою українського АПК, але сам сектор уже не є “одновимірним”. Він стає складнішим, технологічним і більш орієнтованим на додану вартість.

Agro Team Expo: Чи існує ризик подальшого здорожчання ресурсів - пального та добрив зокрема внаслідок подій на Близькому Сході?

Україна залежить від імпорту добрив приблизно на 60% і будь-які глобальні коливання, зокрема через ситуацію в Перській затоці, можуть впливати на ціни та доступність ресурсів. Більшість обсягів аграрії закупили заздалегідь, а основне внесення відбувається ще восени. Тому підвищення їх ціни на 35% поки що не дуже відчутно.

Розглядаються різні варіанти, у тому числі й ті, які дозволять аграріям підготуватися до осінньої посівної кампанії. Але всі рішення будуть прийматися з урахуванням балансу внутрішнього виробництва і імпорту, стабільності цін на добрива та з метою безперебійного забезпечення аграріїв у середньостроковій перспективі.

Якщо дивитися лише на польові роботи, ефект подорожчання пального є відчутним, але не критичним: для кукурудзи це може бути близько 100–300 грн на тонну залежно від того, чи рахуємо лише весняну кампанію, чи весь річний цикл робіт.

Але пальне впливає не тільки на поле. Воно закладене у доставку ресурсів, перевезення врожаю, сушіння, логістику та експортні витрати. Якщо зростання цін на енергоносії буде тривалим, сукупний ефект для окремих культур і маршрутів може наблизитися до 1000 грн на тонну. І це вже буде серйозним фактором для економіки виробництва.

Agro Team Expo: Дискусії щодо оптимальності системи аграрної підтримки точаться навіть всередині ЄС. Як сьогодні виглядає структура державної підтримки сільського господарства в Україні та на яку категорію виробників вона переважно спрямована?

У 2026 році логіка державної підтримки агросектору помітно змінилася. Якщо на початку повномасштабної війни головним завданням було втримати виробництво та допомогти аграріям пройти найгостріший період, то зараз акцент поступово зміщується на розвиток.

Йдеться не лише про компенсацію втрат, а про інструменти, які допомагають аграріям інвестувати: у переробку, зберігання, оновлення техніки, страхування ризиків і повернення земель в обробіток.

Загальний обсяг фінансування аграрного сектору з державного бюджету у 2026 році становить близько 14,1 млрд грн. Серед ключових напрямів – гранти на переробні підприємства, підтримка будівництва овоче- та фруктосховищ, компенсація 25% вартості української сільгосптехніки, співфінансування страхових премій (до 60% для прифронтових громад та 45% для інших)

І, звичайно, розмінування: спеціальний фонд, близько 2 млрд грн, спрямований на до компенсацію витрат на гуманітарне розмінування с/г земель.

Окремий пріоритет – малі та середні виробники, а також аграрії, які працюють у громадах із високими воєнними ризиками. Саме там підтримка має найбільше значення: вона допомагає не лише зберегти виробництво, а й поступово повертати економічну активність на території, які найбільше постраждали від війни.

Agro Team Expro: Який відсоток закладених на них бюджетних коштів було вибрано за підсумками 2025 року/першого кварталу 2026 року, зокрема на компенсацію вартості сільгосптехніки вітчизняного виробництва?

Програма компенсації вартості української сільгосптехніки показує стабільний попит. У березні агровиробникам було затверджено компенсацію на 353,8 млн грн за придбання 2316 одиниць техніки та обладнання. Відшкодування отримали 1113 сільськогосподарських товаровиробників

Однак, це важливо не лише для фермерів, які отримують дешевший доступ до техніки, а й для українського машинобудування. Фактично програма працює одразу у двох напрямках: підтримує модернізацію господарств і створює замовлення для національного виробника.

Agro Team Expro: Чи бачите ви приклади впровадження ШІ в українському АПК і який вплив на вашу думку матиме ця технологія на сільське господарство, зокрема технічну його складову?

Штучний інтелект уже з'являється в українському агросекторі, але поки що точково. Сьогодні фермери активніше використовують супутниковий моніторинг, карти полів, точне землеробство, цифрові платформи, аналіз урожайності та стану посівів.

Держава, зі свого боку, створює базову інфраструктуру, зокрема через Державний аграрний реєстр і систему контролю IACS, яка передбачає використання геоданих і автоматизованого аналізу.

Наступний крок – це інструменти, які не просто збирають дані, а допомагають ухвалювати рішення: де внести добрива, коли виходити в поле, як прогнозувати ризики, як економити паливо, воду та ЗЗР. Саме тут ШІ може дати найбільший ефект.

Agro Team Expo: Чи погоджуєтесь ви, що автономність процесів та їх автоматизація це безальтернативне майбутнє галузі з огляду зокрема і на демографічні процеси?

Автоматизація для агросектору – це вже давно не питання моди. Це відповідь на дуже практичну проблему: людей у селі стає менше, кваліфікованих кадрів бракує, а вимоги до ефективності зростають.

Тому техніка, цифрові системи, автоматизоване управління процесами й точне землеробство стають способом не замінити людину, а зняти з неї частину рутинного навантаження і підвищити продуктивність праці.

Паралельно держава вже формує цифрову основу для таких змін – через розвиток Державного аграрного реєстру та впровадження інтегрованої системи адміністрування і контролю (IACS), яка включає геомоніторинг і роботу з даними. У поєднанні з розвитком точного землеробства та аналітики це створює базу для подальшого переходу до автоматизованих і частково автономних рішень.

Загалом: автоматизація – це не альтернатива, а логічна відповідь на дефіцит кадрів, вимоги ефективності та євроінтеграційні процеси. У середньостроковій перспективі саме вона визначатиме конкурентоспроможність українського агросектору.

Agro Team Expo: Назвіть топ-3 міжнародні виставкові події для аграріїв, які, на вашу думку, дають можливість найкраще зрозуміти поточні тренди, що впливають на АПК?

Серед міжнародних виставок, які дають найбільш повне уявлення про глобальні тренди агросектору, варто виділити три ключові події: International Green Week (Берлін), SIAL Paris (Париж), Gulfood (Дубай).

Agro Team Expo: Який основний ефект від участі в них отримує Україна та українська аграрна галузь зокрема?

Участь у таких заходах має не іміджевий, а практичний економічний ефект, зокрема доступ до ринків і контрактів, інвестицій та партнерства. Виставки – це майданчик для пошуку інвесторів і технологічних партнерів. Це напряму пов'язано з переходом до моделі з більшою доданою вартістю, про що йдеться в державній політиці розвитку агросектору .

Agro Team Expo: Які внутрішньоукраїнські аграрні EXPO ви можете виділити і що отримують аграрії від їх відвідування?

Великих виставок під час війни не відбувалося.

До повномасштабного вторгнення були агроексповиставки, які слугували по факту ярмарком техніки, рішень, продукту, тобто формували своєрідне спілкування, де аграрії різних напрямів шукали собі партнерів та технології. Зокрема, Агро-2021, ІнтерАГРО та AGROEXPO. Вони фактично працювали як великі галузеві платформи, де одночасно були представлені техніка, інноваційні рішення, засоби виробництва і готова продукція.

Сьогодні ці функції частково перейшли у більш локальні, регіональні заходи, на кшталт різноманітних Днів Поля або міжнародні виставки. Однак у перспективі після стабілізації безпекової ситуації внутрішні аграрні EXPO залишаться важливим інструментом розвитку галузі, адже вони поєднують технології, бізнес і комунікацію в одному просторі.

Agro Team Expo: У підсумку, український агросектор продовжує демонструвати здатність до адаптації та структурного оновлення навіть в умовах складного операційного середовища. Водночас ключовими драйверами подальшого розвитку залишаються технологічна модернізація, посилення ролі державних інструментів підтримки, розвиток внутрішньої переробки та впровадження цифрових рішень у виробничі процеси.

AGRO CHALLENGE 2026, який об'єднує на одному майданчику виробників техніки, аграріїв, науковців та фінансові інституції, виступає важливою частиною цього процесу, створюючи практичне середовище для обміну досвідом та демонстрації рішень у полі.

